

Valtuustoaloite aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille

Kaupunginvaltuusto 20.06.2022 § 61

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että hyvinvointipalveluissa tutkittaisiin mahdollisuutta tarjota peruskoulun oppilaille aamupala koulupäivien yhteydessä. Nyt on tullut esille hyvin huolestuttavia tietoja kouluväsymyksestä, poissaoloista, yleisen mielialan laskusta ja jopa turvattomuudesta, mikä johtuu kiusaamisen lisääntymisestä.

Korona-pandemia on aiheuttanut sekä oppimis- että hyvinvointivajetta. Kaupunki on saanut valtionapua pandemian vaikutusten tasaamiseen. Kirittävää on vielä paljon. Hyvä ravitsemuksellinen tila vaikuttaa jaksamiseen, keskittymiseen ja mielialaan. Läheskään kaikki koululaiset eivät syö aamupalaa kotona tai se ajoittuu kovin varhaiseen ajankohtaan. Tiedämme myös, että hyvin moni jättää kouluruokailun väliin.

Ehdotamme, että kaupunki järjestäisi aamupalan tarjoamisen kokeiluluontoisesti ensi lukuvuoden 2022-2023 syksyllä. Kokeilun vaikutuksia voitaisiin seurata ja päättää tulevista toimista sen jälkeen.

Anne Kaarina Keronen

Päätösehdotus

Päätösehdotus

Päätös

Kaupunginvaltuusto lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Hyvinvointilautakunta 09.08.2022 § 120

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Valtuustoaloite aamupalan järjestämisestä perusopetuksen oppilaille oli edellisen kerran toimielinkäsittelyssä kesällä 2021. Hyvinvointilautakunta käsitteli aloitteen 15.6.2022 § 99, kaupunginhallitus 21.6.2022 § 193 ja kaupunginvaltuusto 28.6.2022 § 60.

N. vuosi sitten käsitellyn aloitteen perustelut olivat osittain samoja kuin nyt käsitelyssä olevan aloitteen perustelut. Molemmissa viitataan pandemia-aikana syntyneisiin kielteisiin, perusopetusikäisiin oppilaisiin kohdistuneisiin vaikutuksiin. Vuoden 2021 aloitteessa nostettiin lisäksi esille palveluverkkolinjauksen toteuttamisen myötä pidentyneet koulumatkat aamupalan tarjoamisen perusteena.

Perusteet sille, että aamupalatarjoilua ei ole tarkoituksenmukaista järjestää, ovat säilyneet ennallaan. Perusopetuslain (628/1998) 31§:n mukaan opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Perusopetuksessa tämä ateria on poikkeuksetta lounas, joka tarjotaan koulupäivän aikana oppilaan koulupäivän pituuteen sopivana ajankohtana.

Ravitsemus on yhteydessä oppilaiden valmiuteen oppia uusia asioita koulupäivien aikana, ja tästä syystä on tärkeää, että oppilaat syövät monipuolisen ja ravitsevan koululounaan päivittäin. Koululounaan sisältö on suunniteltu siten, että se vastaa peruskouluikäisten oppilaiden tarpeita sekä ruoan laadun että määrän osalta.

Lounaan merkitystä tulee korostaa, koska sen merkitys ulottuu kauas oppilaiden iltapäivään. Alakouluilla lounasruokailu aloitetaan klo 09.50, jotta kaikki oppilaat ehtivät syödä lounaan järkevässä aikataulussa. Jos aamupala tarjottaisiin välittömästi oppilaiden kouluun tulon jälkeen, jäisi aamupalan ja lounaan väliin aikaa n. 1,5 tuntia. Klo 9:ksi kouluun tulevilla väli olisi n. 45 minuuttia. Näin lyhyt ruokailuväli tarkoittaisi hyvin todennäköisesti sitä, että monipuolisen koululounaan merkitys oppilaille vähenisi. On myös huomattava, että viimeiset koulukuljetukset saapuvat kouluille 5-10 minuuttia ennen koulun alkua. Tämä tarkoittaa sitä, että aamupalatarjoilu sotkisi aamun ensimmäisten oppituntien aikataulutusta. Tämä asia on nostettu erityisesti esille koulujen taholta aamupalakeskustelun yhteydessä.

Vuosi sitten käsitellyn aloitteen käsittelyn yhteydessä laskettiin kouluruokailun laajentamisesta aiheutuvien kustannusten suuruusluokkaa varhaiskasvatuksessa tarjottavien vastaavien aterioiden hinnalla (aamupala 1,37 € ja välipala 1,05 €). Näillä hinnoilla olisi lukuvuoden 2021-2022 aikana kertynyt lisäkustannuksia aamupalan osalta n. 190 000 €. Nyt kouluruokailuun tarvittavien raaka-aineiden ja elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet selvästi samoin kuin energiakustannukset, joten lisäkustannus olisi tuntuvasti edellistä laskelmaa suurempi. Uudet ateriakohtaiset hinnat lasketaan alkusyksyn 2022 aikana. Lisäksi on huomattava, että esitettyjen aterioiden tarjoaminen edellyttäisi myös ruokapalveluhenkilöstön määrän kasvattamista. Henkilöstökulujen lisäys olisi tässä tapauksessa n. 40 000 € lukuvuoden aikana.

Em. perusteilla aamupalatarjoilukokeilua ei ole perusteltua toteuttaa.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa esittelyosan mukaisen lausunnon aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille tehtyyn valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti antaa esittelyosan mukaisen lausunnon aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille tehtyyn valtuustoaloitteeseen. Merkittiin, että kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn jälkeen 17.36. Kokous jatkui klo 17.47.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101 sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi

Kaupunginhallitus 22.08.2022 § 261

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointilautakunnan lausunnon vastaukseksi valtuustoaloitteeseen aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointilautakunnan lausunnon vastaukseksi valtuustoaloitteeseen aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille. Merkittiin, että Susanna Saastamoinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 16.17.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101 sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi

Kaupunginvaltuusto 29.08.2022 § 72
472/00.02.00.03/2022

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointilautakunnan lausunnon vastaukseksi valtuustoaloitteeseen aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille. Keskustelun kuluessa Anne Kaarina Keronen teki seuraavan esityksen: "Esitän, että mahdollisimman pian järjestetään peruskoulun oppilaille kokeiluluontoisesti vähintään neljän kuukauden ajaksi aamupalatarjoilu silloin, kun se on suhteessa lounaan tarjoilu-aikaan järkevää. Lapsivaikutuksista tehdään arviointi ja kustannuksia seurataan. Kokeilun jälkeen päätetään mahdollisesta vakinaistamisesta. Kaupunki näkee aamupalatarjoilun tulevaisuusinvestointina." Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Anne Kaarina Kerosen esitystä ei ole kannatettu, joten se raukeaa.
Päätös	Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä hyvinvointilautakunnan lausunnon vastaukseksi valtuustoaloitteeseen aamupalamahdollisuuden järjestämisestä peruskoulun oppilaille. Anne Kaarina Keronen jätti eriävän mielipiteen "Jätän eriävän mielipiteen valtuuston päätökseen koululaisten aamupala-asiassa."
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101 sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi